

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ПРАВОВІ ОСНОВИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА**

**Навчально-науковий
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО**

**КАФЕДРА
ПРАВА, ФІЛОСОФІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ**

Освітній ступінь
Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна програма

магістр
01 освіта / педагогіка
014 середня освіта (історія)
Середня освіта (Історія)

Кількість кредитів
Рік підготовки, семестр
Компонент освітньо-професійної програми
Дні занять
Мова викладання
Консультації

3
1 рік, 2 семестр
Вибірковий компонент
згідно з розкладом
українська
вівторок 13.00-14.00 (210 кабінет, з можливістю
дистанційної роботи на платформах ZOOM та
Google-class).

Викладач

К.ю.н., ст. викладач
Грищенко Олександра Петрівна

Контакти

E-mail: pravo3000@bigmir.net
м.т.0934931981

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс «Правові основи сучасної освіти» розрахований на студентів закладів вищої освіти історичних спеціальностей з урахуванням наявності у них базового рівня знань (середньої освіти), які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки магістра. Він побудований відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS).

У процесі викладання матеріалу значну увагу приділено удосконаленню та аналізу положень Конституції України, нормативних актів Верховної Ради України, актів Президента України та Уряду України, актів центральних і місцевих органів державної виконавчої влади і місцевого самоврядування, референдумів, інших державних структур та теоретичних положеннях.

Предметом дисципліни «Правові основи сучасної освіти» є основні положення чинного законодавства України з питань освіти.

Програма навчальної дисципліни складається з 3х кредитних модулів у 2-му семестрі:

Зміст першого модулю включає:

Тема 1. Основні положення Закону України «Про освіту».

Тема 2. Основні положення Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Тема 3. Основні положення Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту».

Зміст другого модулю включає:

Тема 4. Управління у сфері вищої освіти. Організація освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Тема 5. Заклади вищої освіти. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти.

Тема 6. Учасники освітнього процесу закладів вищої освіти.

Зміст третього модулю включає:

Тема 7. Основні положення Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Тема 8. Основні положення Постанови Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)».

Метою викладання навчальної дисципліни «Правові основи сучасної освіти» є формування знань про сучасну правову основу освіти в Україні та її місце і роль в соціально-економічному розвитку суспільства; особливості діяльності навчальних закладів в ринкових умовах; усвідомлення студентами прав і обов'язків учасників навчально-виховного процесу.

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр згідно ОПП	Компетентності
ЗК 1	Здатність цінувати українську культуру і мультикультурність у суспільстві, діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.
ЗК 2	Здатність до оригінального та критичного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК 4	Здатність до неперервного навчання, опанування нових знань та способів мислення з високим ступенем автономії.
ФК1.	Здатність розуміти наукові здобутки у сфері освіти, педагогіки та історії, враховувати їх у професійній діяльності та запроваджувати в освітній процес закладів загальної середньої освіти.
ФК6.	Здатність забезпечувати учням здобуття освіти державною мовою, формувати їх мовно-комунікативні уміння.

**ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ
(2й семестр)**

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1.					
1	Тема 1. Основні положення Закону України «Про освіту»	12	2	2	8
2	Тема 2. Основні положення Закону України «Про повну	12	2	2	8

	загальну середню освіту»				
3	Тема 3. Основні положення Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту»	10	2	2	6
Всього за модуль 1		34	6	6	22
Модуль 2.					
4	Тема 4. Управління у сфері вищої освіти. Організація освітнього процесу у закладах вищої освіти	12	2	2	8
5	Тема 5. Заклади вищої освіти. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти	12	2	2	8
6	Тема 6. Учасники освітнього процесу закладів вищої освіти	12	2	2	8
Всього за модуль 2		36	6	6	24
Модуль 3.					
7	Тема 7. Основні положення Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»	10	-	2	8
8	Тема 8. Основні положення Постанови Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»	10	2	2	6
Всього за модуль 3		20	2	4	14
Разом за курс		90	14	16	60

Тематика практичних занять (2й семестр).

Зміст першого модулю включає:

Тема 1. Основні положення Закону України «Про освіту»

План

1. Структура освіти.
2. Заклади освіти.
3. Стандарти освіти, освітні програми, кваліфікації та документи про освіту.
4. Забезпечення якості освіти.
5. Учасники освітнього процесу.

6. Освіта, професійний розвиток та оплата праці педагогічних і науково-педагогічних працівників.

7. Управління та контроль у сфері освіти.

Тема 2. Основні положення Закону України «Про повну загальну середню освіту»

План

1. Доступність повної загальної середньої освіти.
2. Освітній процес.
3. Учасники освітнього процесу.
4. Заклад загальної середньої освіти та управління ним.
5. Забезпечення якості повної загальної середньої освіти.
6. Управління у сфері загальної середньої освіти.

Тема 3. Основні положення Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту»

План

1. Заклади професійної (професійно-технічної) освіти.
2. Управління та організація професійної (професійно-технічної) освіти.
3. Організація навчального процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти.
4. Зміст професійної (професійно-технічної) освіти.
5. Особливий соціальний захист здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти.
6. Педагогічні працівники.
7. Фінансово-економічні відносини у галузі професійної (професійно-технічної) освіти.

Зміст другого модулю включає:

Тема 4. Управління у сфері вищої освіти. Організація освітнього процесу у закладах вищої освіти

План

1. Форми здобуття освіти в закладах вищої освіти.
2. Поняття «освітній процес». Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять. Практична підготовка осіб, які навчаються у закладах вищої освіти.
3. Система вищої освіти.
4. Управління у сфері вищої освіти.
5. Повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки, інших органів, до сфери управління яких належать заклади вищої освіти.
6. Повноваження засновника (засновників) закладу вищої освіти.

Тема 5. Заклади вищої освіти. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти

План

1. Основні завдання закладу вищої освіти.
2. Правовий статус закладу вищої освіти.
3. Типи закладів вищої освіти.
4. Національний заклад вищої освіти. Дослідницький університет.
5. Принципи діяльності, основні права та обов'язки закладу вищої освіти.
6. Структура закладу вищої освіти.
7. Рівні та ступені вищої освіти.
8. Документи про вищу освіту.

Тема 6. Учасники освітнього процесу закладів вищої освіти

План

1. Категорії учасників освітнього процесу. Науково-педагогічні, педагогічні та наукові працівники закладів вищої освіти.

2. Вчені звання наукових і науково-педагогічних працівників. Основні посади наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої освіти та порядок їх заміщення.
3. Робочий час науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників.
4. Права та обов'язки науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників.
5. Особи, які навчаються у закладах вищої освіти.
6. Права та обов'язки осіб, які навчаються у закладах вищої освіти.

Зміст третього модулю включає:

Тема 7. Основні положення Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»

План

1. Правовий статус суб'єктів наукової і науково-технічної діяльності.
2. Державні гарантії соціально-правового статусу вчених, наукових працівників.
3. Повноваження суб'єктів державного регулювання та управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності.
4. Форми і методи державного регулювання та управління у науковій і науково-технічній діяльності.

Тема 8. Основні положення Постанови Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»

План

1. Права та обов'язки аспірантів (ад'юнктів) і докторантів.
2. Порядок та умови вступу до аспірантури (ад'юнктури).
3. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі).
4. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою).
5. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук у докторантурі.
6. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

Методичне забезпечення:

1. Правові основи сучасної освіти. Робоча програма для студентів спеціальності - 014 Середня освіта «Історія», рівень вищої освіти - другий (магістерський).
2. Правові основи сучасної освіти. Методичні рекомендації до практичних занять для студентів спеціальності – 014 Середня освіта «Історія», рівень вищої освіти - другий (магістерський).
3. Правові основи сучасної освіти. Методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів - спеціальності – 014 Середня освіта «Історія», рівень вищої освіти - другий (магістерський).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю. *Відомості Верховної Ради України*. 1971. № 50. Ст. 375.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
4. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
6. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 2. Ст. 4.
7. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII.

Редакція від 01.09.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

8. Про дошкільну освіту: Закон України від 11.07.2001 р. № 2628-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>

9. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 р. № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

10. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 17. Ст. 121.

11. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Редакція від 08.08.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

12. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 49. Ст. 668.

13. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. Редакція від 18.04.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

14. Про професійну (професійно-технічну) освіту: Закон України від 10.02.1998 р. № 103/98-ВР. Редакція від 01.01.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>

15. Постанова Кабінету Міністрів «Порядок надання щорічної основної відпустки тривалістю 56 календарних днів керівникам, педагогічним, науково-педагогічним працівникам освіти та науки»: прийнята 14.04.97 р. №346. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

16. Перелік кваліфікаційних категорій і педагогічних звань працівників: Постанова Кабінету Міністрів прийнята 26.04.03 №632. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

17. Перелік закладів та установ освіти і посад, робота на яких дає право на пенсію за вислугу років: Постанова Кабінету Міністрів прийнята 04.11.93 №909, зі змінами станом на 14.08.2015р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

18. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. Редакція від от 19.04.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/261-2016-%D0%BF#Tex>

19. Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів та коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери: Постанова Кабінету Міністрів прийнята 30.08.02 №1298. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

20. Про затвердження Положення про дистанційне навчання: Наказ МОН України прийнятий 25.04.2013р. №466, зі змінами станом на 21.08.2015р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

21. Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів: Наказ МОН України прийнятий 07.08.02 № 450. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Допоміжна

1. Алфьоров С.М., Ващенко С.В., Долгополова М. М., Купін А. П. Адміністративне право. Загальна частина. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 216 с.

2. Валєєв Р. Г. Освітнє право України / Валєєв Р. Г. : навч. посіб. Луганськ, 2011. 287 с.

3. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. Станом на вересень 2011 р. К.: Центр учбової літератури, 2012. 320 с.

4. Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / В.Г.Кремень, С.М. Ніколаєнко, М.Ф. Степко та ін. К.: Знання, 2005. 327 с.

5. Вища освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання / П.П. Заєць, В.С. Згуровський. Київ: Форум, 2003. 1021 с.

6. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. проф. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 4-те вид., перероб. і допов. Х.: Право, 2010. 472 с.

7. Мельник С.В. Освітньо-професійні стандарти у контексті реформування системи підготовки кадрів / С. В. Мельник. Луганськ: Віртуальна реальність, 2008. 330 с.

8. Правові основи діяльності вищих навчальних закладів : навч. посіб. / О.М. Стороженко, О. Б. Німко. Київ : Видавничий дім „Плеяди”, 2010. 50 с.
9. Сімейне право України: Підручник / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін.; За заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. К.: Юрінком Інтер, 2006. 264 с.
10. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник. К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. 520 с.
11. Трудове право України: Академічний курс: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. 2-е вид., перероб. і доп. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. 544 с.

15. Інтернет-ресурси.

<http://www.mon.gov> - Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України
<http://eenu.edu.ua/uk> - Східноєвропейський національний університет імені лесеї Українки
<http://www.osvita.com> - Єдине освітнє інформаційне вікно України
<http://www.eu-edu.org> - Європейський освітній портал <http://www.osvita.org.ua> - Освітній портал
<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws> - Законодавство про освіту

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього менеджменту, економіки, права тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати індивідуальне завдання
- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)). У процесі навчання та при підготовці проєктної заявки забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

**Розподіл балів
За 2й семестр**

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Робота на практичному занятті	8	3	до 24
Індивідуальне завдання (презентації)	1	21	до 21
Самостійна робота: вирішення практичних ситуацій; складання процесуальних документів; науковий проект	2	15	до 30
Іспит			25
Разом:			до 100